

ขบวนการ

อุบัติเหตุจากพ้าย่า และไฟฟ้าแรงสูง

ในประเทศไทย พ้าแลบ, พารอย, และพ้าผ่ามกม. เสมือน ในทันทุก瞬 และมีมากกว่าแต่เดิมถัวกว่าในบางประเทศ ชนชาติทางประเทศไทยคงถูกข้ออกป่ากกว่า เมืองไทยนองไว้กานอยทั้งนั้น นอกจากเมืองกรุงฯ ออยคือ พารอยคงน้ำตกวัว, วิทยุช้างย้าน เมียดังรักกวน, รถบันทึบแทรกซึ้งในเวลานอน และคนนั่นช้างย้านลากเกียง และแฉมพอก็เสียอีก ตามสถิติคนตายจากพ้าย่านฯ ประมาณ 50–60 คน สำหรับคนที่ตายเฉื่อยๆ ช่วงนา ช้างสวนอยู่กลางแจ้ง เมียดกลางน้ำทางภาคตะวันออก ที่ไม่ได้ลงในกระถังกล่อง น้ำ ภายในมีพากหม้อรำหลบฝนอยู่ ทำให้คนตาย 1 หรือ 2 คน เมื่อ 2–3 เดือนมานั้นรุ้ง กอร์พทั่งผู้เขียนว่า พ้าไก่ผ่าลงช้างฯ ย้าน คนไข้ผู้หญิงกำลังดูดูดจากอาหารเป็นล้มควาทันทีรุ้งแต่ พ้าผ่าลงในที่ใกล้ๆ จึงแรงคนให้ผู้คน, เชาซึ่งกระเก็นล้มกระรักษารายได้ กังเช่น ในเดือนกรกฎาคม ศ.ค. 1955 ที่สนามแข่งม้า Ascot

ในประเทศไทย อุบัติเหตุ G.P. Arden กับพากไตรายงานถึงเรื่องพ้าผ่า ลงไว้ในสนามมาแห่งนี้ มานานก็ยังคง 46 คน และตาย 2 คน พากที่อยู่ใกล้ๆ ถนนทางทุกคน ทางคนเสือผ้ากชาติ, มหากาฬจากพ้าผ่า ทางหมกนถูกส่งไปโรงพยาบาล ระหว่างทาง 9 คน สายกอล์ฟช้านได้ ตาย 37 คน รับไว้ในโรงพยาบาลในจำนวน 10 คนที่ สรุปไปพื้นเข้าที่โรงพยาบาล, ช่างคนทาพร้า อยู่หลายชั่วโมง, บางคนหือ หรือหันหาง ช่างเดียวหรือ 2 ช้างอยู่หลายวัน, บางคนมีร่องรอยตามผิวหนังประมาณ 24 คน หาก สังเกต ก็อ ทุกคนมีแผลใหม่ตามผิวหนัง บางคนเป็นผนังแทงหรือแผลใหม่บนทางขาวคล้ายชนนกหรือคนสันตามท้อง, แขน, โคนขา, ช่องดกย่องนกเป็นลักษณะพิเศษว่า เป็น บาดแผลของพ้าผ่าโดยเดียว และยังมีก ลักษณะของทพศรีว่า ยังคงแผลเกิดจากพ้าผ่า คือ Punctate full thickness skin loss คือเป็นรู窟ภาวะที่กระหายหรือรวม

กันเป็นหมู่ๆ ตามหลัง ขา แขน ท้องน้ำ ของกลางขึ้มหรือเป็นรู เนื่องจากผิวหนังทูกชั้นให้หายไป หรือน่า พอกแพลทไนท์ฟลู หนังมีกระต้นๆ ไม่ถึงทำ skin graft หายภายใน 2-3 วัน.

บาดแผลผ้าผ่า ถ้าโคนกรง นอกรากกายทันทีจะบวมขึ้นบาดแผลเหวอะหัว (Lacerated wound) และมี compound fracture ของกระดูก เช่น นายแพทย์ D.A. Skan แห่ง Tangan yika ได้รายงาน ถึงสาเหตุเมรุกัน คนหนึ่ง ถูกพ่อแม่มาขักแพลทไอลซายที่ไอลซาย กระดูกเข็นหัก และมีแพลทคอทายทันที ในบางรายอาจทำให้เกิดไข้หยอดหอยใจและมี ventricular fibrillation ได้ทันที และจากการทำ Artificial respiration กันนานๆ ก็อาจทำให้เกิดไข้พันไข้ เช่น จากการรายงานของ Dr. Mark M. Ravitch, กับพวกละนัน เด็กชายอายุ 10 ขวบ ซึ่กรายงานถูกพ่อแม่แพลททายโดยและมีแพลทหัวเมเนเท่า ซึ่งเป็นทางกระแสไฟฟ้าออก คนไข้ขออยู่ในลักษณะเหมือนตายแล้ว จึงพิจารณาว่าได้ การหายใจหยอดหอยแต่เนื่องจากการทำ Artificial respiration และ Heart massage และการฉีดยา Adrenaline เช่น left ventricle ก่อสามารถช่วยชีวิตคนไข้ได้.

สำหรับไฟฟ้าแรงสูง ได้แก่ ช่วงในหนัง-สีพิมพ์อย่างๆ ว่า คนถูกสายไฟฟ้าที่ขาดตกสูงมา หรือซึ่งไฟฟ้าถูกกระแสไฟฟ้าตัดกัน คล่องมากทาย สายอากาศวิทยุพาดถูกสายไฟฟ้า คนไม่ทราบข้อสายอากาศเพื่อจะเสียชีวิตยังคงใช้ไฟฟ้าตัดกัน ถูกไฟฟ้าตัดกายไปหลายวันแล้ว อย่างเรียกว่ารวมหมันทันช้างไฟฟ้าอาจจะขึ้นสายไฟฟ้าปลายหนึ่งในกระแสไฟ 230 Volts โดยไม่รู้สึกอะไรถ้ายืนบนพรหมแห้งๆ แต่ถ้าเขายืนในน้ำหรือในน้ำทะเลน้ำ ก็จะสัมผัสร่างกายของเรามีความสามารถเบนสูงไฟฟ้า หากปลายของหงส์ของสายไฟฟ้าลงคืนไฟ ช่วงกระแสไฟฟ้านี้ ต้องแล่นผ่านตัวของเรารากภูว่าว่างกายของมนุษย์มี resistance มากตามกฎของจูล (Joule's law) ว่าถ้ามีกระแสไฟฟ้าสูงมาก ผ่านสิ่งที่ความทานทาน (Resistance) มาก ย่อมจะเกิดความร้อนมากขึ้น หลักเรารามาทำ Diathermy สำหรับหูก หรือแพลเรอฟ หรือพอก Condyloma ทั่วๆ ไป เป็นต้น สำหรับเก่าไฟฟ้า สำหรับประหารชีวิตนักโทษ ประหารในอเมริกา เช่นใช้ไฟ 2000 Volts เช่น pads วางที่ริมข้อและทข้าแล้วเบรกไฟให้

เกิน 2-3 วินาที และด้วยกระแสไฟฟ้า 500 Volts 1 นาทีแล้ว กเพิ่มขึ้นและลดลงสลับ เช่นเดียวกัน ครั้งละ มิฉะนั้นหัวใจจะชักในร่างกาย ของนักโทษประมาณ 130 F. (54.4°C) ความดันโลหิตต่ำลง จึงทำให้คนไข้หัวใจหยุด搏ต่อ หรืออาจมี ventricular fibrillation ซึ่งสังเกตุเห็น การผ่าศัพท์ระหว่างพอกท้ายชาจาก electric shock นั้น เป็นของแบลกมากกว่าไม่พึงประสงค์เปลี่ยนแปลงมากตามไป ในสมอง หรืออวัยวะอื่นๆ เลย จึงแนะนำออกจากศูนย์กลางของการหายใจอัมพาตไป ไม่นานนัก เพราะการท้า electric convulsion therapy ในโรคจิต มันสมองสามารถทนต่อกระแสไฟฟ้าได้ถึง 300 มิลลิแอม培ร์ โดยคนไข้ยังหายใจได้ การทายชา electric shock จึงเข้าใจว่าเป็น ventricular fibrillation มากกว่า จากการถูกกระแทก เวลาแกคนไขชั่วคราว และวนกวนว่าตายแล้ว เช่นอย่างเช่นในสภาพชักของหัวใจ หนาเขียว นอนนั่ง ขึ้นพูดไม่ได้ ไม่หายใจ แต่ถ้าเราใช้ความพยายามในการทำปฐมพยาบาล เช่น การทบหน้าอกแรงหัวใจ อาจทำให้หัวใจเต้นจาก ventricular fibrillation เป็น normal rhythm ขึ้นมาก็ได้ หรือการกดหน้าอกตรงหัวใจชันๆ ลงๆ ตลอดเวลา ก็เป็นการกระตุ้นหัวใจให้เต้นดีขึ้น ในส่วน

ทคล่อง ถ้า qentricular fibrillation ถ้าเราฉีด acetyl choline 1 mg. เข้าหัวใจโดยตรงก็แก้ fibrillation ได้ ดังนั้นเราอาจใช้ยาแอลตราอเดรนอลีน adrenalin 1 c.c. (1: 1000 solution) ฉีดเข้า left ventricle ประมาณ 10 ml. ในการช่วยคืนหัวใจกลับมา นอกสถานที่ เราจำเป็นต้องทำ Artificial respiration ตลอดเวลา และควรความพยายามอย่างยิ่ง อย่างกวนหัวใจเพียงครั้งช้าๆ หรือ 1 ช้าๆ ไม่ใช่เพียงพอ เราควรทำการทายคนคง 3-4 ช้าๆ ไม่ใช่การทำหัวใจให้พัฒนามากไป และควรให้ Oxygen ไปในทันที ตามสัดส่วนของหัวใจ เรายังคงฉีดไฟฟ้าครั้ง shock นอนแน่นไปภายใน 30 นาที ถ้าเราตั้งคันช่วยในการทำ Artificial respiration เช่นการท้า Eve's rocking stretcher หรือแบบ Holger-Nielsen ก็ได้ สามารถช่วยคนไข้ให้ฟื้นตัวได้ถึง 67% แต่ถ้าเรามีการทำการผายปอดช้าๆ ใช้คนไข้เกินกว่า 30 นาที อาจอืดหัวใจ ถึง 60 นาที เวลาช่วยคนไข้ให้เพียง 8% เท่านั้น การทำผายปอดควรทำให้คนหายใจแล้ว แต่ถ้าคนไข้ตายแล้ว มี Rigor Mortis และจะเลิกก็ได้ ส่วนหากแพลทพวหันดูอาจจะพบหัวใจหักโซ ถังกระต๊อกก์ควรรักษายางมากแพลทวาร์ ไปสำหรับในเรื่องนั้น ผู้เชี่ยวชาญทางการทายปฐมพยาบาล (ในขณะพบคนไข้ที่ถูก)

พานิช และไฟฟ้าดูด และอยู่ในลักษณะ
ที่จะดูเหมือนคนตายแล้วว่า ควรอย่า
นักว่าหมดหวังเป็นอันขาด) ควรรีบทำ
อย่างไรก็ตามแล้ว และพยายามทำงานใน
ที่สุด เราอาจจะช่วยคนไข้ให้มากกว่าที่เรา
นึกไว้แต่แรก ๆ.

References:-

1. J.P.W. Hughes-Electric shock and associated accidents, B.M.J. 1:852, 1956.
2. G.P. Arden et al-Lightning accident at Ascot. B.M.J. 1:1450-1453, 1956.
3. D.A. Skan B.M.J. 1:666, 1949.
4. Mark M. Ravitch-Lighting stroke. The New England J.M. 5 Jan. 1961.

IATROGENIC ADRENAL INSUFFICIENCY

พวก Adrenal corticosteroids ทำงๆ มีคุณประโยชน์มากมาย ในการรักษาโรค ทำงๆ แต่ในขณะเดียวกันถ้าใช้กันไม่ระวัง แล้ว ก็ให้โทษมากเหมือนกัน Ingle ใน ค.ศ. 1938 เผยคนแรกที่แสดงให้เห็นว่า การให้ adrenocortical extract ในหนู นานๆ ทำให้ Adrenal cortex atrophy ได้ ต่อมา Salassa กับพวกใน 1953 ไก้พย ว่ามี Adrenal atrophy ในคนไข้ผ่าตัด ซึ่ง ก่อนผ่าตัดได้รับประทานยา cortisone ไป

Marks กับพวกใน 1959 ไก้พยว่า ถ้า ให้ corticosteroids ในระดับ 4 ถึง 6 เทเอน จะทำให้สมรรถภาพในการ response ของ Adrenal gland ต่อการฉีด A.C.T.H. หรือ ในการทำผ่าตัดให้ญี่บุน้อยลง ไปมาก แต่ไม่ สามารถจะลงความเห็นให้แน่นอนไปว่า เป็น เวลานานเท่าไร จึงจะเริ่มเสื่อมสมรรถภาพ ของ Adrenal gland ต่อการกระตุ้นของการ ฉีด A.C.T.H. ตั้งแต่ Marks กับพวก จึงได้ตรวจคนไข้ที่เป็น Advanced case ของ prostatic cancer ซึ่งจะต้องทำ Bilateral Adrenalectomy โดยการให้ prednisolone ก่อนผ่าตัด และหา plasma 17-Hydroxycorticosteroids เมื่อทำการผ่า

ตัดไก้หัวจาก venous blood ของ adrenal vein กับพย พร้อมทั้งการฉีด A.C.T.H. ก่อน และขณะท่าผ่าตัด เพื่อตรวจสมรรถภาพ ของ adrenal gland กับพย สรุปแล้วพยว่า การให้ prednisolone 20 mg. ทุกวัน ใน ระยะ 10 ถึง 14 วัน จะสามารถทำให้ Adrenal cortex เสื่อมสมรรถภาพต่อร่าง กระตุ้นเก้อนของการฉีด A.C.T.H. หรือใน การท่าผ่าตัดให้ญี่บุนอยู่ และถ้าให้ต่อไปใน dose เท่ากันออก 21 วัน Adrenal cortex จะ เสื่อมสมรรถภาพมาก แต่ในขณะเดียวกัน Adrenal gland ไก้เข้าอกมาทำ section ปรากฏว่า มีการเปลี่ยนแปลงทาง pathology น้อยมาก.

จากความจริงเหล่านี้ ทางคลินิกแพทย์ จึงต้องระวังมากในการผ่าตัดคนไข้ที่รับประ ททาน corticosteroids มา ก่อน เพราะการ ทำผ่าตัด เป็นการกระตุ้นทบทาให้ Adrenal gland ทำงานอย่างหนัก ถ้าปรากฏว่า Adrenal gland เสื่อมสมรรถภาพเสียก่อน แล้ว จะทำให้คนไข้ shock ไก้อ่ายมาก ขณะท่าผ่าตัดหรือภายหลังผ่าตัด ในราย เช่นนี้ เราจึงยืนยันให้ยาพวก Corticos teroids ในขณะท่าผ่าตัดด้วยเสมอ เพื่อ

ขึ้นกัน shock เช่น กัวออย่างคนไข้เป็นพวกร
Idiopathic thrombocytopenic purpura
rheumatoid arthritis, lupus erythematosus พวกร ulcerative colitis เหล่านคนไข้ข้างคนอาจมีประทานยาพวกร Corticosteroids อยู่เป็นประจำก่อนผ่าตัดก็ได้ คนไข้พวกรเหล่านี้จะทำการผ่าตัดเราก็ควรให้ยาพวกรเหล่านี้เป็นเวลาก่อน เย็นเวลา 2 อาทิตย์ หรือถ้าต้องการทำการผ่าตัดก่อน ควรให้ Corticosteroids ในขณะทำการผ่าตัด.

ในเรื่องนี้จะเห็นว่าให้ยาให้มากๆ ซึ่งมีคุณภาพแรงกว่าพวกร cortisone ถึง 6 เท่า เช่น พวกร dexamethasone (Decadron

หรือ Deronil) ซึ่งมีคุณภาพกว่า เพราะมี salt retention มากกว่า, gastric secretion มาก และไม่ทำให้เกิด diabetes mellitus มากเท่ากันยังมียาใหม่ๆ พวกร methasone group เช่น Paramethasone acetate (Haldrone) Betamethasone (celestone) ซึ่งเป็นยามีคุณภาพแรงกว่า cortisone หลายเท่าตัน การใช้ยาพวกร corticosteroids ควรจะอยู่ในคลินิกให้ความใส่ใจกับโรคของไข้เจ็บมาก ควรจะใช้ยาโดยคำแนะนำของแพทย์ นานแค่ไหน แล้วควรเลิกยาโดยเด็ดขาดเสียทีไรรักษาอย่างระมัดระวัง แต่ถ้าหากมีภาวะน้ำดีสูง ควรยกเว้นการใช้ยาพวกร แพทย์เป็นผู้ที่ เรียกว่า “Iatrogenic adrenal insufficiency”

References:-

1. Ingle, D.J. Quoted by Marks.
2. Salassa, R.M. et al : J.A.M.A. 152:1509-1915, 1953.
3. Marks, L.J. et al. The New England Journal, 5 Jan. 10-12. 1961.